

هرگاه بهار وارد شد زیاد به فکر قیامت باشید/ نظر کاشف الغطاء درباره نوروز

یاد مرگ با طبیعت گره خورده است همانطور که طبیعت در زمستان می میرد و در بهار زنده می شود انسان هم در دنیا می میرد و در قیامت زنده می شود...

یاد مرگ با طبیعت گره خورده است همانطور که طبیعت در زمستان می میرد و در بهار زنده می شود انسان هم در دنیا می میرد و در قیامت زنده می شود، چنانکه پیامبر اسلام(ص) فرمود: «إذا رأيتم الربيع فأكثرُوا ذكر النشور» هرگاه بهار وارد شد زیاد به فکر نشور(قیامت) باشید.

به گزارش خبرنگار مهر، خداوند در آیه 9 سوره فاطر می فرماید: «وَاللَّهُ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَيُسْقِيهِ إِلَى بَلَدٍ مَّيِّتٍ فَأُحْيِيْنَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا كَذَلِكَ النُّشُورُ» و خداست آن که بادهای را می فرستد تا ابری را برمی انگیزند، پس آن را به سوی سرزمینی مرده می رانیم و زمین را بعد از مردگی اش به وسیله آن زنده می کنیم، زنده شدن مردگان همین گونه است. همانگونه که عالم دو فصل دارد یعنی مرگ زمستانی، و بیداری و شادابی در بهار، نظام آفرینش که انسان در آن زندگی می کند نیز دو فصل دارد. یعنی همین فصل دنیا که سرانجامش به مرگ منتهی می شود، و دومین فصل بیداری است که همان قیامت است. هم در آیات و هم در روایات بهار به قیامت تشبیه شده است و مرگ به دوران زمستان.

در فرمایش ائمه معصوم از جمله پیامبر مکرم اسلام(ص) به این مسئله اشاره شده است، ایشان در حدیثی می فرماید: «إذا رأيتم الربيع فأكثرُوا ذكر النشور» هرگاه بهار وارد شد زیاد به فکر نشور(قیامت) باشید که شبیه بهار است. همانطور که بارانهای بهاری می بارد و آنچه در زمین خورده سر برمی آورد و زنده می شود، باران نشور هم بر عالم می بارد و آنچه در زمین پنهان شده از اعمال و افراد همه سر برمی آورند. انسانها سبز می شوند در حالیکه هم ظاهر و هم باطنشان سبز می شود. یعنی انسان وقتی در قیامت می روید با اعمالش می روید «يعرف المجرمون بسيماهم...» برخلاف دنیا که انسانها اعمالشان در چهره شان خوانده نمی شود در قیامت انسان با اعمالش می روید.

عید نوروز که با تحویل سال و چرخیدن یک دور کامل زمین به گرد خورشید شروع می شود، از جمله اعیادی است که جنبه ملی داشته و تاریخ پیدایش آن قبل از اسلام است. این عید با آمدن اسلام و زدودن خرافات از چهره آن مورد موافقت و تأیید ضمنی اسلام قرار گرفت. یعنی از سوی معصومان (ع)، موضع گیری روشن و شناخته شده مفصلی نسبت به نوروز مطرح نشده است. اما در معارف اسلامی آمده هر روزی که در آن گناه صورت نگیرد عید است چنان که امام صادق(ع) می فرماید: "كل يوم لا يعصى الله فيه فهو يوم عيد"

در روایات نیز آمده است که روزی برای حضرت علی (ع) هدیه نوروزی آوردند، فرمودند این چیست؟ گفتند: ای امیرالمؤمنین(ع)، امروز نوروز است. حضرت فرمودند: هر روز را برای ما نوروز قرار دهید. امام صادق(ع) نیز درباره این عید فرموده اند: "... و هیچ نوروزی نیست که ما در آن متوقع گشایش و فرجی نباشیم زیرا نوروز از روزهای ما و شیعیان ماست." امام خمینی (ره) نیز در یکی از پیامهای نوروزی می فرماید: "این عید هر چند یک عید اسلامی نیست، ولی اسلام آنرا نفی نکرده است."

مرحوم محمدحسین کاشف الغطاء در جواب این سؤال که اعتقاد شیعه و روش شما درباره روز اول سال (نوروز) چیست؟ چنین می نویسد: نوروز مقتضای جهان است در بشر و حیوان و جماد، بلکه در آسمان و زمین و هوا و فضا؛ و بر این اساس روایاتی از اهل بیت(ع) درباره نوروز به ما رسیده که عید گرفتن را تأیید کرده اند و نیز به نماز، ذکر و عبادت سفارش نموده اند و.... با نو شدن طبیعت، از صمیم دل این ندا را برآوریم که: "یا مقلب القلوب و الابصار یا مدبر الليل و النهار یا محوّل الحول و الاحوال حول حالنا الی احسن الحال" ای قلب کننده قلبها و چشمها؛ ای تدبیر کننده شب و روز ای متحول کننده حالات، حال ما را به بهترین حالات متحوّل کن.

یکی از سفارشات در اسلام تمیزی و پاکیزگی است که ایرانیان از دیرباز بر این خلق و خو بوده اند. خانه تکانی و تمیز کردن محل زندگی و نیز پوشیدن لباس نو و تمیز یکی از آداب نوروز است که مورد تأیید ائمه معصوم(ع) قرار گرفته است. امام صادق (ع) فرمودند: "هنگامی که نوروز آمد، غسل کن و پاکیزه ترین لباس های خود را بپوش و با خوشبوترین عطرها خود را معطر ساز."

ائمه اطهار(ع) رسم داشتند در اعیاد بزرگ اسلامی همچون عید قربان، عید فطر و به ویژه عید غدیر خم گشایش در زندگی خانواده خویش ایجاد نمایند. در احادیث مختلفی اهل بیت (ع) سرپرست خانواده را به سخاوت و گشایش در زندگی در ایام عید فرا خوانده تا خاطره ای شیرین و به یاد ماندنی برای اهل خانه به جای ماند و حالت جشن و شادی پیدا کند. روزی شهاب به امام صادق(ع) عرض کرد: "حق زن بر شوهرش چیست؟" حضرت فرمودند: "...هر میوه ای که مردم از آن می خورند، باید به اهل خانه خود بخوراند و خوراکی را که مخصوص ایام عید است و در غیر ایام به آنها نمی رسانند، در ایام عید برای آنان تهیه کند." همچنین در روایات اسلامی بر روزه گرفتن و برپایی نماز در نوروز به شکرانه الهی سفارش شده است. نکته دیگری که می

توان از آداب نوروز که در میان ایرانیان جاری است دریافت کرد، دیدار برادران و خواهران مسلمان و آگاهی از شادی‌ها و اندوه آنان است که این از رسوم تأیید شده در دین اسلام است.